

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met het onbemande luchtvaartuigstelsel Falcon 8 zonder BVL, BVL, geluidscertificaat en BVB door Cyberhawk Innovations Ltd.

Datum: 7 november 2012

Nummer: ILT-2012/32605

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Cyberhawk Innovations Ltd., ontvangen op 9 oktober 2012, contactpersoon de heer M. Sickling, tel.: +44 (0) 1506 592189, e-mail: mark@thecyberhawk.com;

Gezien het gegeven dat:

- lichte onbemande luchtvaartuigen (UAS) volgens artikel 20 van het Luchtverkeersreglement voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een observant te verplichten;
- Cyberhawk Innovations Ltd. voldoende ervaring heeft om op een specifieke locatie de mogelijkheden van hun UAS op verantwoorde wijze te kunnen demonstreren;

Gelet op artikel 2.1, vierde lid, en artikel 3.21 van de Wet luchtvaart;

Besluit:

Artikel 1

1. Aan **Cyberhawk Innovations Ltd.** wordt ontheffing verleend van het verbod in artikel 3.8 en 3.19a van de Wet luchtvaart voor het maken van (test)vluchten met het lichte onbemande vliegtuig, type Falcon 8, zonder toegewezen **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk** en zonder dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig **bewijs van luchtwaardigheid** en **geluidscertificaat**.
2. Ingevolge artikel 2.1, vierde lid, van de Wet luchtvaart wordt aan de navolgende medewerkers van **Cyberhawk Innovations Ltd.** ontheffing verleend van het verbod in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van (test)vluchten met het lichte onbemande vliegtuig, type Falcon 8, zonder in het bezit te zijn van een geldig **bewijs van bevoegdheid**:
 - a. Mark Sickling;
 - b. Bruce Irving.Cyberhawk Innovations Ltd. fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van het onbemande luchtvaartuigstelsel (UAS) Falcon 8.
3. Aan de ontheffing in het eerste en tweede lid zijn de voorschriften en beperkingen verbonden die zijn opgenomen in artikel 2 van deze beschikking.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

1. Cyberhawk Innovations Ltd. mag vluchten met het onbemande luchtvaartuig uitvoeren tussen 10 november 2012 en 31 december 2012 bij Shell Nederland;
2. de vluchten met het onbemande luchtvaartuig vinden plaats op een hoogte beneden 400 ft AGL (m.u.v. starten en landen);
3. per locatie wordt maximaal 4 dagen gevlogen;
4. de vluchten met het onbemande luchtvaartuig vinden plaats:
 - a. in het cirkelvormige gebied met een straal van 0,5 nm met als middelpunt 51° 52'52.3" N – 004°20'30.8" E, vanaf de grond tot maximaal 400 ft AGL (locatie Pernis) en
 - b. in het cirkelvormige gebied met een straal van 0,5 nm met als middelpunt 51°41'3.8" N – 4°33'41" E, vanaf de grond tot maximaal 400 ft AGL (locatie Moerdijk);

5. de vluchten worden uitgevoerd onder algemene en zichtvliegvoorschriften¹ en uitsluitend binnen luchtruim met de klasse G, voor zover daarvan niet wordt afgeweken in de volgende onderdelen van deze voorschriften;
6. de horizontale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en personen bedraagt ten minste 150 meter; de horizontale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en opslagvaten, schoorstenen, constructies en gebouwen bedraagt ten minste 50 meter;
7. de verticale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en opslagvaten, schoorstenen, constructies en gebouwen bedraagt ten minste 50 meter (15 voet);
8. Voor de locatie Pernis:
 - a. De vluchten mogen alleen worden uitgevoerd indien Cyberhawk Innovations een convenant heeft met Luchtverkeersleiding Nederland voor het vliegen in de Rotterdam CTR. Hiervoor moet uiterlijk 5 dagen vóór de vlucht contact worden opgenomen met de Operationele Helpdesk LVNL, tel. 020-4062201;
 - b. Cyberhawk Innovations meldt de start van de vluchttuitvoering en het beëindigen daarvan aan de Operationele Helpdesk LVNL (tel.: 020-4062201) onder vermelding van het telefoonnummer waarop de piloot van Cyberhawk Innovations ten tijde van de vlucht permanent bereikbaar is;
9. Voor de locatie Moerdijk:
 - a. de vluchten mogen alleen worden uitgevoerd indien Cyberhawk Innovations beschikt over toestemming van de militaire luchtverkeersleiding AOCS Nieuw Milligen voor het vliegen in de nabijheid van de militaire laagvliegroute V0. Deze toestemming moet vóór de vlucht (in de planningsfase) per e-mail (AOCS_Mil_Sup@mindef.nl) worden aangevraagd bij de supervisor van het AOCS Nieuw Milligen;
 - b. Cyberhawk Innovations meldt de start van de vluchttuitvoering en het beëindigen ervan aan de luchtverkeersleiding AOCS Nieuw Milligen (tel.: 0577- 458705) en aan de Operationele Helpdesk LVNL (tel.: 020-4062201) onder vermelding van het telefoonnummer waarop de piloot van Cyberhawk Innovation ten tijde van de vlucht permanent bereikbaar is;
10. het onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Site (hierna te noemen: VLOS) van de piloot;
VLOS wil in ieder geval zeggen dat de afstand van het luchtvaartuig tot de piloot, die het externe besturingsstation bedient, maximaal 500 meter en de vlieghoogte maximaal 120 meter boven het aardoppervlak (400 ft AGL) bedraagt;
11. Cyberhawk Innovations Ltd. zorgt ervoor dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchttuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
12. Cyberhawk Innovations Ltd. wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder² aan onder wiens verantwoordelijkheid de UAS-vlucht wordt uitgevoerd; voor de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;³
13. Cyberhawk Innovations Ltd. wijst naast de gezagvoerder en/of piloot voor de desbetreffende vlucht een observant aan; het is de taak van de observant om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
14. Verzekering:
 - a. Cyberhawk Innovations Ltd. is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
 - b. Cyberhawk Innovations Ltd. voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
15. Cyberhawk Innovations Ltd. stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
16. Cyberhawk Innovations Ltd. stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel personen en gebouwen op de grond;
17. Voorvalmeldingen
 - a. Cyberhawk Innovations Ltd. meldt *voorvallen en ernstige incidenten* binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge

¹ In respectievelijk afdeling 2 en 3 van het Luchtverkeersreglement en onderliggende regelingen met de mogelijkheid om in klasse G luchtruim te vliegen met een vliegzicht van 1,5 km (Regeling luchtverkeersdienstverlening – artikel 18).

² De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchttuitvoering. Dit kan de piloot zijn, maar ook een andere persoon.

³ Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtvaardenden (NOTAMS).

- de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaart voorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
- b. *Ongevallen* (=met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
- de OVV via 0800 MELDOVV of 0800-6353688, en
 - de crisiscoördinator van ILT 070-4563434;
18. Cyberhawk Innovations Ltd. draagt ervoor zorg dat iedere geplande vluchtuitvoering op een terrein aangewezen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik wordt gemeld bij de Inspectie via een e-mail aan meldingtug@ilent.nl; ingevolge artikel 35, derde lid, van de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen meldt de houder van de ontheffing ten minste 24 uur vóór de dag dat het terrein zal worden gebruikt dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het desbetreffende terrein ligt; de melding aan de minister kan worden gedaan door het sturen van een e-mail aan meldingtug@ilent.nl;
19. het is de verantwoordelijkheid van Cyberhawk Innovations Ltd. dat voldoende voor de vluchtuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte UAS-vluchtuitvoering;
20. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte UAS werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;
21. Cyberhawk Innovations Ltd. initieert voor de locatie Moerdijk de publicatie van een NOTAM bij de Operationele Helpdesk LVNL (tel.: 020-4062201) uiterlijk 5 dagen vóór de vlucht plaatsvindt.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking op 10 november 2012 en vervalt op 31 december 2012.

De vluchten met het onbemande luchtvaartuig worden met de geldende regels bekendgemaakt in een NOTAM, uit te geven door AOCS NM.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
namens deze:
De Senior Inspecteur Ilt/Vergunningen,
A. Schurink-v.d. Klugt.*

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:

Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD Den Haag